

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА У ПЕТРОВУ

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА
ПЕТРОВО

ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ НАРОДНЕ БИБЛИОТЕКЕ У ПЕТРОВУ

ОД 1. ЈАНУАРА ДО 31. ДЕЦЕМБРА 2009. ГОДИНЕ

У Петрову, децембар 2009. године

УВОД

Прва општинска Народна библиотека у Босанском Петрову Селу основана је 1956. године. За руководиоца је именован Митар Савић који је уједно руководио Општинским Црвеним крстом. Библиотека је имала 400 књига. Због малог броја књига, а велике потражње читалаца за њима, сталаже са књигама биле су полупразне. За руководиоца библиотеке 1960. године долази Јован Стјепановић. Школска и општинска библиотека у Босанском Петрову Селу спајају се 1961. године. Број књига и број читалаца знатно се повећао. Пред библиотеком која се налазила у оквиру Дома културе често су се стварали редови, тражила се књига више. Укупан фонд књига био је 3280.

Гашењем општине крајем 1962. године гаси се и самосталност Библиотеке. Од 1963. године библиотека дјелује као истурено одјељење Општинске библиотеке у Грачаници. Број књига је 1981. године достигао 6342. Од тада до почетка рата нема нових набавки, ништа се не улаже од стране општине Грачаница. Током ратног периода велики број књига је пропао. Ученици, студенти и грађани општине Петрово сналазили су се у школским библиотекама. Указала се потреба за оснивањем општинске библиотеке.

Скупштина општине Петрово је 23. септембра 1999. године обновила рад библиотеке оснивањем Народне библиотеке у Петрову, која је тада имала 3.002 књиге. Библиотека је радила у дограђеном дијелу Дома културе у Петрову, а сада се налази у закупљеном простору, у Пословном центру „Аква“ у Петрову, у који је преселила због изградње Дома младих.

За првог в.д. директора именован је Славко Милићевић из Какмужа, а у Управни одбор Бошко Васић, Радмила Јовић и Јованка Тумарчић. Након одустајања Славка Милићевића на мјесто в.д. директора на сљедећој сједници СО Петрово одржаној 28. децембра 1999. године за в.д. директора именован је Драган Стјепановић из Петрова. Народна библиотека у Петрову званично је почела да ради 1. марта 2000. године. У опремању Библиотеке књигама и материјалним средствима нарочито су се истакли Душан С. Милотић испред Извршног одбора Скупштине општине Петрово, Богдан Марушић испред ОДП "Градњамонт" Петрово и Ратко Михајловић, Шумско газдинство "Озрен", Петрово. Нарочито треба истаћи улогу Војислава Јовичића, професора на Теолошком факултету у Приштини, поријеклом са Озрена, који је поклонио вриједне књиге. Велики допринос у оснивању Библиотеке дали су и представници Мјесне заједнице Петрово, посебно Душко Петровић и Боро Јоргановић. Непроцењиву помоћ у обнављању рада Библиотеке пружио је директор Народне библиотеке Добој мр Алекса Алаџић.

Средином 2006. године Библиотека је покренула властиту издавачку дјелатност. За главног и одговорног уредника именован је директор библиотеке професор Озрен Јоргановић. Уведена је и електронска обрада података.

Број књига се повећава, и све више задовољава све веће читалачке потребе, како младих, тако и старијих читалаца. Књижни фонд библиотеке редовно се обнавља новим издањима, од којих је већина доступна читаоцима, осим дијела фонда који се налази у магацину, јер све књиге нису могле бити пренесене у привремени пословни простор, због његове недовољне површине.

ЗАКОНСКЕ ОСНОВЕ ЗА ОСНИВАЊЕ БИБЛИОТЕКЕ

Правилником о условима за оснивање и почетак рада библиотека (Службени гласник Републике Српске 56/2002.) прецизирано је да „библиотека која библиотечку дјелатност обавља као самостална установа може почети са радом када има најмање 20 хиљада инвентарисаних и стручно обрађених књига и других јединица библиотечке грађе, смјештених у полице према УДК систему или формату исказаних у алфабетском и стручном каталогу“.

Истовремено, „библиотека треба да има и просторије са потребним санитарним уређајима у складу са посебним прописима којима се регулише ова област“. Законом је прописано да „опрема и инвентар библиотеке треба да одговарају стандардима прописаним за ову врсту дјелатности“, те да „библиотека мора имати најмање пет стручних радника од којих најмање два са високом стручном спремом.“ Од оснивања до данас није довољно учињено да се одредбе закона испоштују, мада је било покушаја у том правцу. Међутим, и поред више захтјева за повећањем броја радника надлежно министарство никада није одговорило на такве захтјеве.

Због тога је библиотека кадровски непопуњена и то може представљати лимитирајући фактор њеног развоју, што ће постати сасвим извјесно пресељењем у нови Дом младих, крајем 2009. године.

Библиотека сада користи пословни простор површине 70м², у коме се, у само једној просторији, налази Одјељење за издавање књига дјечи до 14 година и Одјељење за издавање књига одраслим. Нема читаонице, тако да се читаоничке активности тренутно не могу одвијати у библиотеци.

Библиотека дјелује на подручју општине Петрово, има директора и два књижничара са положеним стручним испитом. Радно вријеме библиотеке је радним даном од 7 до 15 часова.

Простор

Простор и опрема са којима располаже библиотека не испуњавају минималне услове који су прописани домаћим и међународним библиотечким стандардима. Библиотека тренутно ради у само једној просторији површине 72 м², због чега нема могућности излагања нових књига, нити стављања на располагање комплетног фонда на кориштење читаоцима. Не постоји ни читаоница, тако да читаоци књиге могу користити само код куће. Приступ фонду Завичајне збирке и капиталним издањима је онемогућен.

Читаоцима је на располагању широкопојасна интернет конекција, тако да на једном рачунару могу да приступају дигиталним садржајима са интернета.

Набавка библиотечке грађе

У 2009. години број књига је значајно увећан куповином и донацијама, тако да сада у библиотеци постоји значајан број актуелних издања. Због тога је интерес читалаца знатно повећан, а број читалаца повећан 2,5 пута у односу на 2005.

Тренд пораста чланова је настављен и у наредним годинама, па је у Библиотеку у 2009. години учлањено 1825 чланова. До значајног броја повећања читалаца дошло је због тога што су сви пензионери колективно учлањени у библиотеку, као и ученици првих разреда обје основне школе у општини Петрово. Чланови су у Библиотеци грађу користили 750, а ван ње 5435 пута.

У 2009. години Министарство просвјете и културе за куповину нових књига није одобрило средства, па су нове књиге куповане уштедама средстава добијених за материјалне трошкове из буџета општине Петрово.

Значајан број књига је добијен као поклон, а дио је купљен властитим средствима.

У 2009. години библиотека је обogaћена са укупно 668 наслова у укупној вриједности од 919,98 КМ .

Библиотека је на поклон од физичких лица, Народне библиотеке Добој, Народне и универзитетске библиотеке РС и других субјеката добила 845 примјерка. Набављено је и 25 часописа. Значајан број јединица је прикупљен и за Завичајну збирку, али није евидентиран, што ће бити учињено покретањем Завичајне збирке у нови м просторијама Библиотеке.

Значајан број добијених књига није унесен у књижни фонд, јер се налазе на више локација због немогућности смјештаја књига у ограниченом и привременом простору.

Према процјени Народна библиотека Петрово тренутно има више од 13 различитих публикација. Стварно стање ће бити утврђено након пресељења у нове просторије, када ће бити извршена ревизија књижног фонда.

Велики број младих читалаца посуђује књиге и из школских библиотека, које нису у мрежи Народне библиотеке Петрово, док студенти користе књиге из библиотека у градовима у којима студирају.

На број читалаца утиче висока флукуација становништва, посебно младих, у веће градове и у иностранство. Апатија и неимаштима велики број читалаца одвраћају од читања књига.

Манифестације и значајни догађаји Народне библиотеке Петрово у првих шест мјесеци 2009. године

1. јануар

Прво јануара Народна библиотека је прешла на трезорски начин финансијског пословања. Наредном начелника општине Петрово Библиотека је након 10 година рада угасила властити жиро-рачун.

26. јануар

Господин Јово Топаловић из Добоја поклатио је 26. јануара 51 књигу нашој библиотеци. То је први поклон који је Народна библиотека Петрово добила у 2009. години.

27. јануар

Поводом школске славе Савиндана Народна библиотека Петрово је 24 ученика првог разреда Основне школе „Свети Сава“ из Какмужа учланила у ову установу културе.

У Библиотеку је бесплатно учлањено и 13 ученика другог разреда Подручног одјељења ове школе у Карановцу.

Поводом Светог Ђирила и Методија, крсне славе Основне школе „Вук Караџић“ из Петрова, Народна библиотека Петрово бесплатно учлањује и првачиће из ове школе.

Библиотека Петрово је једина народна библиотека у општини Петрово, а школске библиотеке дјелују у постоје у основним школама у Петрову и Какмужу и у Средњошколском центру „Петрово“ у Петрову.

10. фебруар

Одборници Скупштине општине Петрово једногласно су усвојили План рада Народне библиотеке Петрово у 2009. години. Тако је дата подршка нашој институцији, у години у којој ће НБП преселити у нове просторије, у склопу Дома младих Петрово.

Ученици Основне школе "Свети Сава" из Какмужа посјетили су нашу библиотеку, гдје су добили информације које су им потребне за пројекат "Грађанин". Какмужани, на челу са својом наставницом Душанком Мијић, истражују колико књига, које су им најпотребније, има у локалним библиотекама.

11. април

Одборници Скупштине општине Петрово усвојили су 11. априла на 5. редовном засједању Извјештај о раду Народне библиотеке Петрово у 2008. години.

13. и 14. април

Библиотеке у трећем миленијуму засниваће своју дјелатност на живим традицијама прошлости користећи предности технолошких достигнућа садашњости и стварати будућност у којој ће људима обезбјеђивати идеје, информације и знања охрабрујући их у сталном трагању за мудрошћу и слободним саморазвитком. Ради квалитетнијег рада библиотекара и упознавању са промјенама које се дешавају у библиотекарству, Друштво библиотекара заједно са Народном и универзитеском библиотеком РС

организовало стручни скуп на Јахорини 13. и 14. априла под радним насловом "Библиотеке - мјеста знања и забаве". Предавачи су били еминентни стручњаци из библиотекарске струке из РС и Србије, Енглеске и Хрватске. У овом семинару учествовале су и књижничарке Народне библиотеке у Петрову Јованка Тумарчић и Јелена Цвијановић.

7. мај

У Народној библиотеци Петрово је пуштен у рад ADSL прикључак на интернет. Тако су читаоци добили могућност да брже приступају мултимедијалним садржајима, који су доступни на интернету.

12. мај

Књижевник и новинар Михајло Орловић из Бањалуке поклонио је Народној библиотеци Петрово више примјерака своје нове књиге "Кишни снови".

24. мај

У Основној школи "Вук Караџић" у Петрову постављена је изложба умјетничких фотографија Смиље Јоргановић из Петрова "Озрен горо, дједовино моја". Изложбу су организовали Народна библиотека Петрово, Основна школа "Вук Караџић" и Центар за културу и образовање из Петрова, уз финансијску помоћ Министарства просвјете и културе РС и општине Петрово.

10. јуни

Доктор наука Александар Симић из Добоја поклонио је Народној библиотеци у Петрову више од 150 различитих књига. Симић је обећао да је припремио још поклон књига, које ће Библиотека преузети након усељења у нове просторије, које се налазе у Дому културе у изградњи.

11. јуни

У Петрову је отворена изложба слика учесника Ликовног саборовања Озрен - Петрово - Какмуж, које је у мају ове године одржано у озренском насељу Какмуж.

Изложене је педесетак слика рађеним у различитим сликарским техникама Бранислава Вишта, Аце Васиљевића, Саве Петковића, Зорана Гојковића, Сање Драгичевић, Бране Ђукановића, Вере Петрушић и као госта, добојског графичара и примијењеног ум јетника Миленка Божића-Оке.

Предсједника петровачког Удружења умјетника "Арт" Миленко Арсенић, које је заједно са Народном библиотеком и Центром за културу и образовање Петрово било организатор изложбе изјавио је да је изложбом Саборовање и званично завршено и најавио да ће наредно имати међународни карактер.

15. јуни

У нашу библиотеку стигло нам је писмо и поклон, који су нам дирнули и обрадовали. Госпођа Рада Шапталенко из Сарајева је од срца поклонила Народној библиотеци Петрово капиталну књигу "Сва чуда свијета", а из своје личне библиотеке прегршт прекрасних књига које ће обогатити нашу библиотеку.

11. септембар

У Светосавском дому у озренском насељу Конопљишта представљена је нова књига Васкрсије Јанковића из Бољанића "Монографија Бољанића-недовршена прича". Књигу је објавила Народна библиотека Петрово у тиражу од 500 примјерака.

20. септембар

У озренском селу Бољанић данас је представљена монографија аутора Васкрсије Јанковића, под називом "Монографија Бољанића - недовршена прича". Пензионисани жељезничар Васкрсија Јанковић књигу је писао седам година, сакупљајући материјале о родном селу из многобројних извора, од архива Патријаршије у Београди до Народне библиотеке у Петрову, која је издавач овог капиталог издања, које је штампано на близу 300 страна у тиражу од 500 примјерака. Рецензент књиге добојски публициста и професор Василије Шајиновић рекао је на промоцији у Светосавском дому у Бољанићу да је ова монографија значајно историографско дјело и да је на "западним Србима" обавеза да својим потомцима оставе писана свједочанства о поријеклу, обичајима, култури и другим карактеристикама њиховог етноса.

Говорећи о књизи публициста из Смедерева Цвијетин Танасић-Јовановић је рекао да је објављивањем монографије село Бољанић добило коријење које више нико и никада неће ишчупати.

Озренске пјесме је на фрули и двојницама извела професорица из Бољанића Смиља Ђуричић, а премијерно је представљен документарни филм о Васкрсији Јанковићу "Недовршена прича".

9. октобар

У Петрову је отворена изложба старих предмета, књига и новца, која је организована поводом Михољдана, Дана и крсне славе општине Петрово.

Најстарији експонат је шиваћа машина марке "сингер" с краја 19. вијека, коју је организатору изложбе, Центру за културу и образовање, поклонила породица Мишановић из озренског насеља Порјечина.

Изложен је и војнички дрвени сандук за пртљаг из 1918. године, предмети који су некада били у свакодневној употреби, као што су стан за ткање, руцањ, павта, свртањ, ступа, рашак, препредача, елементи озренске народне ношње, стари накит и други предмети.

Најстарија књига коју су посјетиоци изложбе могли да погледају је Летопис Матице српске из 1887. године.

Директор Центра за културу и образовање Живорад Радић изјавио је Срни да ће већина предмети који су изложени бити дио сталне музејске поставке у завичајној збирци, која ће бити отворена у Петрову након завршетка изградње новог Дома културе.

20. октобар

Наша библиотека објавила књигу проф. др. Александра Симића и доц. др Крсте Мијановића "Природа и љековито биље-живјети и бити здрав".

27. новембар

Скупштина општине Петрово именовала је 27. новембра 2009. године за директора Народне библиотеке у Петрову професора социологије из овог мјеста Озрена Јоргановића. На јавни конкурс за избор директора Библиотеке није се пријавио ниједан кандидат, осим досадашњег и будућег директора.

ИМОВИНСКА ПИТАЊА

Одлуком о оснивању народне библиотеке у Петрову број 01-187-1/99 од 23. септембра 1999. године у члану 6. је наведено да „Скупштина општине Петрово као оснивач библиотеке уступа на кориштење комплетан спрат дограђеног Дома културе у Петрову чија је површина око 100м² , а процијењена вриједност 100.000 конвертибилних марака“ и прецизирано да ће се та средства књижити као основна средства библиотеке која се не могу отуђити или дати у закуп без сагласности Скупштине општине Петрово. У упису у судски регистар код Основног суда Добој, број рег. ул. рег. суда 1-4211-00, ознака и број уписника суда У/1-133/2000. од 28. фебруара 2000. године, број рјешења У/1-133/2000. наведено је да оснивачки улог оснивача чине „средства у смислу одредбе члана 6.

Одлуке о оснивању“. Увидом у пописне листе видљиво је да ранији директор није оснивачки улог оснивача из члана 6. Одлуке о оснивању укњижио на Народну библиотеку у Петрову до одласка са дужности 1. августа 2005. године. Ради провјере статуса некретнина, које су требале бити уписане на Народну библиотеку Петрово контактирано је Подручно одјељење

Петрово Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове. У посједовном листу се Дом културе у Петрову, у чијем се дограђеном анексу налази Народна библиотека као власник 1/1 води 33 „Јединство-Озрен“ Босанско Петрово Село 69.

У вријеме изградње Дома културе објекат у коме се налази библиотека није постојао, из чега је видљиво да посједовно стање објекта библиотеке није ријешено, због чега је поведен поступак за разјашњење статуса објекта библиотеке и његово укњижавање на Народну библиотеку у Петрову. До краја 2007. године статус није ријешен, што ће бити ријешено изградњом новог Дома младих.

ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

Библиотека нема одговарајући алфаветски, нити било какав други каталог, у складу са библиотечким прописима. Набављен је компјутерски програм „Публико“, кога није могуће инкорпорисати у рад библиотеке, јер не постоје компјутери који би служили за каталогизацију књига и публикација.

У току је рјашавање ових проблема. Библиотека је одлучила да не формира лисни каталог, већ да одмах уради електронски каталог. Ова активност треба да потпуно буде завршена у 2010. години. Сматрамо да Министарство просвјете и културе треба за све Народне библиотеке обезбиједити јединствен библиотечки софтвер, ради унификације рада Народних библиотека и њиховог увезивања у јединствен информатички систем.

ИЗДАВАЧКА ДЈЕЛАТНОСТ

Рјешењем број 5-01-113-16/06. Министарства просвјете и културе у Влади Републике Српске Народна библиотека Петрово уписана је у Регистар издавача. Дана 17. априла 2006. године за главног и одговорног уредника издавачке дјелатности Народне библиотеке Петрово именован је директор Народне библиотеке, професор Озрен Јоргановић.

У 2008. години Библиотека је за издавање припремила Монографију о селу Бољанић аутора Васкрсије Јанковића. Штампане монографије је у припреми. Током првог полугодишта 2009. године за штампу је припремљена књига Prof. dr Александра Симића из Добоја и Doc. dr Крсте Мијановића „Природа и љековито биље - живјети и бити здрав“, што ће бити 6. књига у издању НБП, а прва у 2009. години.

Библиотека је припремила и одштампала:

- 6 плаката за књижевне вечери и изложбе
- 6 позивница за књижевне вечери и изложбе
- 8 захвалница за поклоњене књиге

- 7 плакате формата A4 о новим књигама у библиотеци
- више различитих агитки, плаката за друге субјекте итд.

Ови материјали су штампани у тиражима од 10 до 50 примјерака.

WEB SAJT

Девог јула 2006. године прорадио је сајт Народне библиотеке у Петрову на адреси <http://users.teol.net/~bibliotekapetrovo>. Библиотека је добила електронску адресу bibliotekapetrovo@teol.net. Дана 27. јула У 14.30 часова прорадио је сајт и на сталној и комерцијалној адреси <http://www.bibliotekapetrovo.com>, тако да је Народна библиотека из Петрова ушла у породицу десетак библиотека у БиХ које имају властити сајт.

Сајт је потпуно урађен у библиотеци, волонетрски и урадио га је директор Народне библиотеке, који познаје технику израде сајтова. Сајт се редовно ажурира. Планирано је да се на сајту налази и библиотечки каталог који ће бити постављен када се овакав каталог уради, односно када се стекну техничке претпоставке за његову израду.

Изглед насловне странице сајтна Народне библиотеке у Петрову

ЈАВНОСТ РАДА

Библиотека је о свом раду редовно информисала Скупштину општине Петрово, Народну библиотеку у Добоју, Министарство просвјете и културе у Влади Републике Српске, НИУБРС и читаоце.

Информисање је обављано усмено и писмено, усменим извјештавањем и образложењима извјештаја и програма рада, штампаним материјалима и давањем података новинарима, те преко сајта.

Текстови о раду Народне библиотеке у Петрову објављени су у 2009. години у „Гласу Српске“, „Гласу комуна“, „Видицима“, „Свитањима“, „Билтену Општине Петрово“, на сајту ОЕБС-а, односно акције „Читај БиХ“, на РТРС и у другим медијима.

Линкови према сајту Библиотеке налазе се на сајту ОЕБС-а, на више различитих портала, на сајту Друштва библиотекара РС итд. Интересантан је податак да у РС само библиотеке у 5 мјеста имају своје сајтове. Међу њима је и НБП.

ЗАКЉУЧАК

У односу на 2008. годину Народна библиотека је постигла значајан напредак у пословању, набавци нових књига и повећању броја читалаца.

Ове активности ће бити настављене и 2010. години с циљем да библиотечки фонд достигне 20 хиљада јединица, а да број читалаца буде задржан на постојећем нивоу, уз учлањење свих оних који то желе, а нису у могућности да учине.

Пресељењем у нови Дом културе у Петрову НБП ће добити адекватне просторне услове за рад, што ће уз електронско осавремењивање допринијети да НБП постане још квалитетнија установа овог типа и мјесто учења и забаве.

Директор

Озрен Јоргановић, проф.